

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-110
2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 11¹, 16, 18, 19, 21, 24 IR 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO NR. XIV-2054 6 IR 9 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 6 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„6 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

**„9 straipsnis. Ligos išmokos dėl apdraustojo asmens ligos arba traumos mokėjimo
trukmė**

1. Turintiems darbo ar tarnybos santykius apdraustiesiems asmenims, tapusiems laikinai nedarbingiems šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1, 3 ir 4 punktuose nurodytais atvejais, ligos išmoką dvi pirmąsias kalendorines nedarbingumo dienas, sutampančias su darbuotojo darbo ar tarnybos grafiku, moka kiekvienas darbdavys, neatsižvelgdamas į apdraustojo asmens turimą ligos socialinio draudimo stažą. Ligos išmoka iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų šio įstatymo 8 straipsnyje nustatytas sąlygas atitinkantiems asmenims pradedama mokėti trečiąją nedarbingumo dieną ir mokama iki darbingumo atgavimo dienos ar dalyvumo lygio nustatymo dienos. Tuo atveju, kai Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra asmenims nustato profesinės reabilitacijos paslaugų poreikį, ligos išmoka jiems mokama iki pirmosios dalyvavimo profesinės reabilitacijos programoje dienos. Šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1, 3 ir 4 punktuose nurodytais atvejais ligos išmoka po atleidimo iš darbo ar tarnybos dėl tos ligos ar traumos, dėl kurios asmuo tapo nedarbingas iki atleidimo iš darbo ar tarnybos, mokama ne ilgiau kaip 5 kalendorines ligos dienas, jeigu apdraustojo asmens laikinasis nedarbingumas, prasidėjęs draudimo laikotarpiu, tęsiasi po atleidimo iš darbo ar tarnybos.

2. Apdraustiesiems asmenims, gaunantiems socialinio draudimo negalios ar netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, ligos išmoka šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytais atvejais iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų pradedama mokėti šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka ir mokama ne ilgiau kaip 90 kalendorinių dienų per kalendorinius metus.“

3. Apdraustiesiems asmenims, kurie asmens sveikatos priežiūros įstaigose, teikiančiose dienos stacionaro ar stacionarinio priklausomybės ligų gydymo paslaugas, savanoriškai gydosi

patologinį potraukį į azartinius lošimus, abstinencijos būklę dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo ir (ar) priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo sindromą, ligos išmoka iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų pradedama mokėti šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka ir mokama ne daugiau kaip 2 kartus per kalendorinius metus, o bendra ligos išmokos mokėjimo trukmė negali būti ilgesnė kaip 40 kalendorinių dienų per kalendorinius metus.

4. Apdraustiesiems asmenims, tapusiems laikinai nedarbingiems dėl audinių, ląstelių ar organų paėmimo transplantacijai donorystės tikslu, ligos išmoka iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų pradedama mokėti pirmąją nedarbingumo dieną ir mokama iki darbingumo atgavimo dienos, iki pirmosios dalyvavimo profesinės reabilitacijos programoje dienos ar dalyvumo lygio nustatymo dienos. Ligos išmoka po atleidimo iš darbo ar tarnybos arba pasibaigus draudimo laikotarpiui dėl audinių, ląstelių ar organų paėmimo transplantacijai donorystės tikslu, kai dėl to asmuo tapo nedarbingas iki atleidimo iš darbo ar tarnybos arba draudimo laikotarpio pabaigos, mokama, jeigu apdraustojo asmens laikinasis nedarbingumas, prasidėjęs draudimo laikotarpiu, tęsiasi po atleidimo iš darbo ar tarnybos arba draudimo laikotarpio pabaigos.

5. Neturintiems darbo ar tarnybos santykių apdraustiesiems asmenims, įgijusiems teisę gauti ligos išmoką šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1, 3 ir 4 punktuose nurodytais atvejais, ligos išmoka iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų mokama nuo trečiosios laikinojo nedarbingumo dienos iki darbingumo atgavimo dienos, iki pirmosios dalyvavimo profesinės reabilitacijos programoje dienos ar dalyvumo lygio nustatymo dienos. Šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1, 3 ir 4 punktuose nurodytais atvejais ligos išmoka pasibaigus draudimo laikotarpiui dėl ligos ar traumos, dėl kurių asmuo tapo nedarbingas iki draudimo laikotarpio pabaigos, mokama ne ilgiau kaip 5 kalendorines ligos dienas, einančias po laikotarpio, kurį šie asmenys buvo laikomi apdraustaisiais asmenimis, jeigu apdraustojo asmens laikinasis nedarbingumas, prasidėjęs draudimo laikotarpiu, tęsiasi po draudimo laikotarpio pabaigos.“

2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. 11¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11¹ straipsnis. Ligos išmokų skyrimo ir mokėjimo ypatumai Vyriausybei paskelbus ekstremaliąją situaciją ir (ar) karantiną

1. Ligos išmoka asmeniui, kuris Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu vykdydamas savo profesinės veiklos sveikatos, visuomenės saugumo, viešosios

tvarkos palaikymo ir (ar) švietimo srityje (srityse) funkcijas, kurias vykdant neišvengiamas (būtinai) kontaktas su pavojinga užkrečiamąja liga sergančiu asmeniu, susirgo liga, dėl kurios Vyriausybė paskelbė ekstremaliąją situaciją ir (ar) karantiną, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų nuo trečiosios jo laikinojo nedarbingumo dienos, yra lygi 77,58 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Šioje dalyje nurodytų aplinkybių buvimas patvirtinamas vadovaujantis Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka Fondo valdybos teritoriniam skyriui darbdavio pateiktu patvirtinimu, kurio formą tvirtina Fondo valdybos direktorius (toliau – Patvirtinimo forma). Jeigu darbdavys Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka Fondo valdybos teritoriniam skyriui nepateikia užpildytos Patvirtinimo formos, šioje dalyje nustatytu atveju, iki Fondo valdybos teritoriniam skyriui darbdavys pateikia užpildytą Patvirtinimo formą, asmeniui skiriama ir mokama šio įstatymo 14 straipsnio 2 dalyje nustatyto dydžio ligos išmoka, o gavus Patvirtinimo formą, paskirta ligos išmoka perskaičiuojama ir jos nepriemoka išmokama Ligos ir motinystės socialinio draudimo išmokų nuostatuose nustatyta tvarka.

2. Ligos išmoka asmeniui, kuris serga sunkia lėtine liga, įrašyta į sveikatos apsaugos ministro patvirtintą sunkių lėtinių ligų sąrašą, ir kuris Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino metu vykdydamas savo profesinės veiklos funkcijas turi riziką susirgti užkrečiamąja liga, dėl kurios Vyriausybė paskelbė ekstremaliąją situaciją ir karantiną, ir dėl to tapti laikinai nedarbingas, ir jam dėl darbo organizavimo ypatumų nėra galimybės sulygto darbo dirbti nuotoliniu būdu ar darbdavys jam nepaskelbė prastovos Darbo kodekso 47 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu atveju, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų nuo trečiosios jo laikinojo nedarbingumo dienos, yra lygi 62,06 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

3. Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino metu atsiradus būtinybei prižiūrėti vaiką iki 8 metų, kol jis nepradėtas ugdyti pagal pradinio ugdymo programą, ar pagal pradinio ugdymo programą ugdomą vaiką, ar pagal formaliojo švietimo programą besimokantį asmenį su negalia iki 24 metų, ligos išmoka vaiko ar asmens su negalia motinai (tėvui), įmotei (įtėviui), senelei (seneliui), budinčiam globotojui, globėjui arba vaiką ar asmenį su negalia laikinai prižiūrinčiam asmeniui, kai vaikui ar asmeniui su negalia nustatyta laikinoji priežiūra pas fizinius asmenis ar jis laikinai apgyvendintas pas fizinius asmenis, iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų pradedama mokėti nuo pirmosios vaiko ar asmens su negalia priežiūros dienos. Šioje dalyje nustatytos ligos išmokos dydis yra lygus 65,94 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Šioje dalyje nurodyta ligos išmoka turinčiai (-iam) teisę ją gauti motinai (tėvui), įmotei (įtėviui), senelei (seneliui), globėjui, prižiūrinčiam (-iai) vaiką, kurio priežiūrai kitam asmeniui (motinai (tėvui), įmotei (įtėviui), senelei (seneliui) ar globėjui)

suteiktos vaiko priežiūros atostogos, nemokama, išskyrus šio įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytus atvejus.

4. Jeigu dėl Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino sustabdoma nestacionarių socialinių paslaugų įstaigos (dienos centro) veikla, asmeniui su negalia, kuriam toje įstaigoje buvo teikiama dienos ar trumpalaikė socialinė globa, jo motinai (tėvui), įmotei (įtėviui), globėjui (rūpintojui), prižiūrinčiam (-iai) šioje dalyje nurodytą asmenį su negalia, iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų nuo pirmosios asmens su negalia priežiūros dienos mokama 65,94 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio ligos išmoka.

5. Jeigu dėl Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino sustabdoma nestacionarių socialinių paslaugų įstaigos (dienos centro) veikla, Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatytą senatvės pensijos amžių (toliau – pensinis amžius) sukakusiam asmeniui, kuriam toje įstaigoje buvo teikiama dienos ar trumpalaikė socialinė globa, jo sutuoktiniui, dukrai (sūnui), įdukkrai (įsūniui), globėjui (rūpintojui), prižiūrinčiam (-iai) šioje dalyje nurodytą pensinį amžių sukakusį asmenį, iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų nuo pirmosios pensinį amžių sukakusio asmens priežiūros dienos mokama 65,94 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio ligos išmoka.

6. Ligos išmoka asmeniui, kuris Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu lankėsi užsienio šalyje (šalyse) ir dėl jo lankymosi užsienio šalyje (šalyse) jam taikoma privaloma izoliacija arba kuris turėjo sąlytį su pavojinga užkrečiamąja liga sergančiu asmeniu ir jam dėl darbo organizavimo ypatumų nėra galimybės sulygto darbo dirbti nuotoliniu būdu ar darbdavys jam nepaskelbė prastovos Darbo kodekso 47 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatytu atveju, mokama iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų nuo trečiosios jo laikinojo nedarbingumo dienos, yra lygi 62,06 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Šioje dalyje nustatytais atvejais ligos išmoka mokama asmeniui taikomos privalomos izoliacijos laikotarpiu, bet ne ilgiau kaip 14 kalendorinių dienų, skaičiuojant nuo jo atvykimo iš užsienio šalies į Lietuvos Respubliką dienos arba nuo turėto sąlyčio su pavojinga užkrečiamąja liga sergančiu asmeniu dienos. Ligos išmoka šioje dalyje nustatytais atvejais nemokama, jeigu asmuo į užsienio šalį, kuri jo išvykimo iš Lietuvos Respublikos dieną įtraukta į sveikatos apsaugos ministro patvirtintą užsienio šalių, iš kurių grįžus į Lietuvos Respubliką privaloma izoliacija, sąrašą, išvyko ir joje lankėsi kitais negu profesiniais, tarnybos ir (ar) darbo tikslais.

7. Jeigu Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu vaikas iki 8 metų, kol jis nepradėtas ugdyti pagal pradinio ugdymo programą, ar pagal pradinio ugdymo programą ugdomas vaikas, ar pagal formaliojo švietimo programą besimokantis asmuo su negalia iki 24 metų lankėsi užsienio šalyje (šalyse) be motinos (įmotės), tėvo (įtėvio), budinčio

globotojo, globėjo arba vaiką ar asmenį su negalia laikinai prižiūrinčio asmens, kai vaikui ar asmeniui su negalia nustatyta laikinoji priežiūra pas fizinius asmenis ar jis laikinai apgyvendintas pas fizinius asmenis, ir dėl jo lankymosi užsienio šalyje (šalyse) jam taikoma privaloma izoliacija arba jis turėjo sąlytį su pavojinga užkrečiamąja liga sergančiu asmeniu, ligos išmoka, vaiko ar asmens su negalia motinai (tėvui), įmotei (įtėviui), senelei (seneliui), budinčiam globotojui, globėjui arba vaiką ar asmenį su negalia laikinai prižiūrinčiam asmeniui, kai vaikui ar asmeniui su negalia nustatyta laikinoji priežiūra pas fizinius asmenis ar jis laikinai apgyvendintas pas fizinius asmenis, iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų vaiko ar asmens su negalia privalomos izoliacijos laikotarpiu mokama nuo pirmosios jo priežiūros dienos, bet ne ilgiau kaip 14 kalendorinių dienų, skaičiuojant atitinkamai nuo vaiko ar asmens su negalia atvykimo iš užsienio šalies į Lietuvos Respubliką dienos arba nuo jo turėto sąlyčio su pavojinga užkrečiamąja liga sergančiu asmeniu dienos, yra lygi 65,94 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Šioje dalyje nustatytais atvejais ligos išmoka nemokama, jeigu vaikas iki 8 metų, kol jis nepradėtas ugdyti pagal pradinio ugdymo programą, ar pagal pradinio ugdymo programą ugdomas vaikas, ar pagal formaliojo švietimo programą besimokantis asmuo su negalia iki 24 metų išvyko į užsienio šalį, kuri jo išvykimo iš Lietuvos Respublikos dieną įtraukta į sveikatos apsaugos ministro patvirtintą užsienio šalių, iš kurių grįžus į Lietuvos Respubliką privaloma izoliacija, sąrašą.

8. Jeigu Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino metu vaiko iki 8 metų, kol jis nepradėtas ugdyti pagal pradinio ugdymo programą, ar pagal pradinio ugdymo programą ugdomo vaiko, ar pagal formaliojo švietimo programą besimokančio asmens su negalia iki 24 metų lankomoje švietimo įstaigoje dėl užkrečiamosios ligos, dėl kurios Vyriausybė paskelbė ekstremaliąją situaciją ir (ar) karantiną, nustatomas infekcijų plitimą ribojantis režimas ir dėl to atsiranda būtinybė jį prižiūrėti, ligos išmoka, vaiko ar asmens su negalia motinai (tėvui), įmotei (įtėviui), senelei (seneliui), budinčiam globotojui, globėjui arba vaiką ar asmenį su negalia laikinai prižiūrinčiam asmeniui, kai vaikui ar asmeniui su negalia nustatyta laikinoji priežiūra pas fizinius asmenis ar jis laikinai apgyvendintas pas fizinius asmenis, iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų mokama infekcijų plitimą ribojančio režimo laikotarpiu nuo tokio režimo nustatymo vaiko ar asmens su negalia lankomoje švietimo įstaigoje dienos, yra lygi 65,94 procento išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

9. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytu atveju asmeniui, turinčiam teisę gauti ligos išmoką pagal šio įstatymo 8 straipsnį, ligos išmoka skiriama ne anksčiau kaip nuo Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino paskelbimo dienos ir mokama iki jo darbingumo atgavimo dienos, pirmosios dalyvavimo profesinės reabilitacijos programoje dienos ar dalyvumo lygio nustatymo dienos. Ligos išmokos šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytas

sąlygas atitinkantiems asmenims, turintiems teisę jas gauti pagal šio įstatymo 8 straipsnį, skiriamos ne anksčiau kaip nuo Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino paskelbimo dienos ir mokamos ne ilgiau kaip iki dienos, kurią Vyriausybė atšaukia ekstremaliąją situaciją ar karantiną arba sueina bent vieno iš jų paskelbimo terminas. Ligos išmokos šio straipsnio 4–8 dalyse nustatytas sąlygas atitinkantiems asmenims, turintiems teisę jas gauti pagal šio įstatymo 8 straipsnį, skiriamos ne anksčiau kaip nuo Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino paskelbimo dienos ir mokamos ne ilgiau kaip iki dienos, kurią Vyriausybė atšaukia ekstremaliąją situaciją ir karantiną.

10. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytu atveju ligos išmoka po asmens, turinčio teisę ją gauti pagal šio įstatymo 8 straipsnį, atleidimo iš darbo ar tarnybos arba pasibaigus draudimo laikotarpiui mokama iki jo darbingumo atgavimo dienos, pirmosios dalyvavimo profesinės rehabilitacijos programoje dienos ar dalyvumo lygio nustatymo dienos. Ligos išmokos šio straipsnio 2–8 dalyse nustatytas sąlygas atitinkantiems asmenims, turintiems teisę jas gauti pagal šio įstatymo 8 straipsnį, po jų atleidimo iš darbo ar tarnybos arba pasibaigus draudimo laikotarpiui mokamos ne ilgiau kaip 5 kalendorines dienas, jeigu apdraustojo asmens laikinasis nedarbingumas, prasidėjęs draudimo laikotarpiu, tęsiasi po jo atleidimo iš darbo ar tarnybos arba draudimo laikotarpio pabaigos.

11. Asmenims, turintiems teisę gauti ligos išmoką pagal šio įstatymo 8 straipsnį ir gaunantiems socialinio draudimo negalios ar netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino laikotarpiu ligos išmoka šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punkte ir 11¹ straipsnio 2 dalyje nustatytais atvejais mokama netaikant šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatytų apribojimų. Asmenims, turintiems teisę gauti ligos išmoką pagal šio įstatymo 8 straipsnį ir gaunantiems socialinio draudimo negalios ar netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino laikotarpiu ligos išmoka šio įstatymo 11¹ straipsnio 1 ir 6 dalyse nustatytais atvejais mokama netaikant šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nustatytų apribojimų.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas